

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

1

Številka: 0650-00/12-2 iz.
Ljubljana, 19. 7. 2013

Osnutek

Z a p i s n i k

**2. izredne seje Državnega sveta Republike Slovenije,
ki je bila v sredo, 17. 7. 2013**

Predsednik je pričel 2. izredno sejo Državnega sveta Republike Slovenije, ki jo je sklical na podlagi 53. člena Zakona o Državnem svetu in prvega odstavka 30. člena Poslovnika Državnega sveta Republike Slovenije.

Seja se je začela ob 10. in zaključila ob 12.12 uri.

Opravičili so se:

- Metod Ropret
- Milan Lukić
- Boris Popovič
- mag. Marija Lah
- Uroš Brežan
- Janko Požeznik

Ostali odsotni:

- Rajko Fajt
- Franc Kangler.

Na sejo so bili vabljeni:

- dr. Senko Pličanič, minister za pravosodje (k 1. točki dnevnega reda),
- dr. Uroš Čufer, minister za finance (k 2. točki dnevnega reda),
- mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo in okolje (k 3. razširitveni točki dnevnega reda).

Seje so se udeležili:

- dr. Senko Pličanič, minister za pravosodje (k 1. točki dnevnega reda),
- Gordana Zalaznik, sekretarka, Ministrstvo za pravosodje (k 1. točki dnevnega reda),
- dr. Uroš Čufer, minister za finance (k 2. točki dnevnega reda),
- mag. Zlatko Alibegović, v.d. generalnega direktorja, Ministrstvo za finance (k 2. točki dnevnega reda),
- Špela Kač, podsekretarka direktorata na Ministrstvu za finance (k 2. točki dnevnega reda),
- Natalija Tripkovič, koordinator, Ministrstvo za finance (k 2. točki dnevnega reda),

- mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo in okolje (k 3. točki dnevnega reda),
- mag. Robert Režonja, vodja sektorja za gozdarstvo, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje (k 3. točki dnevnega reda),
- Tanja Krebs, Služba za pravne zadeve, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje (k 3. točki dnevnega reda).

* * *

O sklicu izredne seje sem obvestil predsednika Državnega zbora Republike Slovenije gospoda Janka Vebra in predsednico Vlade Republike Slovenije gospo mag. Alenko Bratušek.

* * *

S sklicem 15. 7. 2013 so državne svetnice in svetniki prejeli dnevni red, ki je bil naslednji:

1. Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah (ZST-1B)
2. Predlog odločilnega veta na Zakon o davku od srečk (ZDavS)

RAZŠIRITEV

Predsednik Državnega sveta je na predlog Interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev v skladu z drugim odstavkom 75. a člena Poslovnika Državnega sveta, **razširil** dnevni red 2. izredne seje Državnega sveta, z naslednjo točko dnevnega reda:

- **Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih (ZG-D), EPA 1215-VI**

Glede na predlagano razširitev je bil dnevni red naslednji:

DNEVNI RED

1. Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah (ZST-1B)
2. Predlog odločilnega veta na Zakon o davku od srečk (ZDavS)
3. Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih (ZG-D), EPA 1215-VI * RAZŠIRITEV

1. točka dnevnega reda:

- **Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah (ZST-1B)**

Državni zbor je zakon sprejel na 16. redni seji 11. 7. 2013 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli naslednji dan po elektronski pošti in na klop.

Predlog odločilnega veta, ki ga je predlagala skupina državnih svetnikov (prvopodpisani Branko Šumenjak), so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem 15. 7. 2013 in na klop. Mnenje Odvetniške zbornice Slovenije so prav tako prejeli s sklicem.

Predlog odločilnega veta je obravnavala Komisija za državno ureditev. Poročilo komisije z amandmajem so državne svetnice in svetniki prejeli na klop. Prav tako so na klop prejeli predlog zahteve Državnega sveta, da Državni zbor pred razglasitvijo zakona o njem ponovno odloča.

Stališče Interesne skupine negospodarskih dejavnosti k predlogu odločilnega veta so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

Predlog odločilnega veta je predstavil državni svetnik Branko Šumenjak.

Minister za pravosodje, dr. Senko Pličanič, je predstavil predlog zakona.

Predstavnica Komisije za državno ureditev Bojana Potočan je pojasnila stališče komisije.

V razpravi so sodelovali: mag. Darija Kuzmanič Korva, dr. Janvit Golob, dr. Zoran Božič, Branko Šumenjak in Drago Ščernjavič.

Predsednik je dal na glasovanje amandma Komisije za državno ureditev k predlogu zahteve Državnega sveta:

A M A N D M A

Obrazložitev predloga odločilnega veta se na tretji strani za predzadnjim odstavkom dopolni s sledečim besedilom:

»Temeljni kriterij za določanje sodnih taks je namreč sorazmernost, ker je namen sodnih taks plačilo za opravljanje storitev, zato mora obstajati sorazmerje med višino sodne takse in storitvijo, poleg tega pa mora obstajati tudi sorazmerje med posameznimi taksami. Ob tem gre omeniti zlasti višanje taks v postopkih, v katerih se takse določajo glede na vrednost spornega predmeta (6. člen ZST-1B), v zakonskih sporih in sporih iz razmerja med starši in otroki (10. člen ZST-1B), v individualnih delovnih sporih premoženjske narave (11. člen ZST-1B) in po zakonu, ki ureja izvršbo in zavarovanje (13. člen ZST-1B). Povišanje teh taks v obrazložitvi predloga zakona namreč ni bilo utemeljeno s stroški za storitev, kar je temeljni kriterij za določanje taks. Glede na navedeno, utemeljeni razlogi za povišanje taks niso izkazani, zaradi česar je sklepati, da gre v konkretnem primeru za prikrito obdavčevanje, ki ni dopustno.

Državni svet, poudarja, da bi morala informatizacija in pospešitev postopkov na področju izvršbe in s tem zmanjšanje obsega dela izvršilnih sodišč, voditi v znižanje sodnih taks vsaj za informatizirano izvršbo, vendar se takse tudi v tem delu povišujejo.

Pravica do sodnega varstva je tista ustavna vrednota, ki bi jo morali v času gospodarske krize intenzivno varovati in nadgrajevati. V primeru uveljavitve sprejete novele zakona, po se bo gospodarska kriza, pa tudi kriza vrednot in prava, lahko še poglobila, zato kaže ponovno pretehtati sprejete rešitve.«

Predlagan amandma je bil sprejet (29 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 26 jih je glasovalo za, 1 pa je bil proti).

Predsednik je dal na glasovanje predlog zahteve Državnega sveta skupaj s sprejetim amandmajem:

Državni svet Republike Slovenije je na 2. izredni seji 17. 7. 2013, ob obravnavi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah (ZST-1B), ki ga je Državni zbor sprejel na 16. redni seji 11. julija 2013, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel

Z A H T E V O

da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah (ZST-1B).

Obrazložitev:

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah (EPA 1304-VI), je Državni zbor sprejel na 16. redni seji dne 11. 7. 2013 po nujnem postopku. Z dvigom sodnih taks se neutemeljeno in nesorazmerno posega v ustavno pravico do sodnega varstva in jo nesorazmerno omejuje. Zaradi takšnega dviga sodnih taks, ki brez ustrezne utemeljitve posega v ustavno pravico do sodnega varstva se zastavlja vprašanje, kaj bo to pomenilo za uveljavljanje pravice do sodnega varstva in zagotavljanje načela pravne in socialne države.

Državni svet ugotavlja, da je Komisija Državnega sveta za državno ureditev na svoji 14. seji dne 2. 7. 2013 opozorila, da iz prikazane ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti predlagane ureditve pravu Evropske unije k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah, niso razvidni podatki o sodnih taksah v drugih državah. Takšen primerjalen pregled bi bil potreben saj bi sledil Resoluciji o normativni dejavnosti ter Poslovniku Državnega zbora, ki določa, da je primerjalni pregled, ki je vezan na vsebino zakona, sestavni del zakonskega predloga.

Prav tako kaže opozoriti na navedbe predlagatelja novele zakona, da se bo npr. z določitvijo sodnih taks le za individualne delovne spore premoženjske narave na Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani prihodek državnega proračuna povečal za približno 1,3 milijonov eur letno (predlagatelj v okviru ocene finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva za vse takse v celoti, za katere se predlaga dvig oziroma se jih na novo predlaga, predvideva oceno, da se bo državni proračun povečal za najmanj 8 milijonov eur letno) kar napotuje na to, da je Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah naravnan zgolj na zagotavljanje prilivov v državni proračun.

Državni svet opozarja na pomislek, da je vse več odškodninskih delovno pravnih sporov, prometnih in drugih, v katerih udeleženci v postopkih nimajo sredstev za plačevanje še povišanih sodnih taks. Ob tem je bila tudi izražena bojazen, da bo državljanom zaradi nezmožnosti plačila sodnih taks, kršena pravica do sodnega varstva, kar bi pomenilo precejšen odmik od načela pravne varnosti.

Državni svet poudarja, da je Ustavno sodišče Republike Slovenije že večkrat presojalo skladnost določanja sodnih taks z Ustavo Republike Slovenije in zavzelo temeljno stališče, da je namen taks (delno) plačilo za opravljeno storitev. Zaradi tega mora obstajati med višino takse in storitvijo neposredna zveza in razumno sorazmerje (gre za odločbo Ustavnega sodišča RS št. 213-03/03 z dne 12.1.2006). Na to je v svojem mnenju opozorila Zakonodajno pravno služba Državnega zbora. Poleg dejstva, da se mora višina sodne takse ravnati po običajnem obsegu sodnega dela, ki ga povzroči posamezno opravilo v okviru sodnega dela, mora obstajati tudi sorazmernost med posameznimi sodnimi taksami.

Z dvigom sodnih taks se nesorazmerno posega v ustavno pravico do sodnega varstva. Predlagateljev namen je bil dejansko tudi v tem, da je želel povečati priliv v državni proračun, kar delno nakazuje zakonodajni postopek, saj je bil Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah sprejet po nujnem postopku, pri čemer je bila tudi utemeljitev nujnosti postopka, da predstavlja enega izmed ukrepov za povišanje javnofinančnih prihodkov.

Dvig sodnih taks za postopke po zakonu, ki ureja izvršbo in zavarovanje prav tako neutemeljeno in nesorazmerno posega v ustavno pravico do sodnega varstva in jo tudi nesorazmerno omejuje. Predlagano in kasneje s sprejemom amandmaja na seji Odbora Državnega zbora za pravosodje nekoliko nižano povišanje sodnih taks ni izhajalo iz analize predlaganega dviga in predvidevanja, kaj bo to pomenilo za gospodarske subjekte in za njihovo poslovanje. Pomislek velja tudi glede samega namena takse za opravičila v okviru postopkov po zakonu, ki ureja izvršbo in zavarovanje, saj se na podlagi novele zakona v okviru finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva ocenjuje, da se bodo zaradi povišanja sodnih taks povečali prilivi v državni proračun v višini najmanj 4,5 milijona eur. Na pomislek napeljuje tudi navedba obrazložitve posebnega dela predlaganega rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2013, "da se je že v preteklosti zlasti na civilnopravnem področju pokazalo, da je na pripad zadev bistveno vplivala sprememba taksne zakonodaje, vključno z odvetniško tarifo, zaradi katere po navedbah vodij oddelkov na višje sodišče, pripade bistveno manj zadev". Ob tem se zastavlja vprašanje dejanskega učinka za proračun na prihodkovni ravni ter ali se morda s takšnim predlogom, ki bi vplival na zmanjšan pripad zadev, želi prikazati učinkovitost sodstva, in doseči cilj iz zaveze med izvršilno in sodno vejo oblasti. Kaj bo to pomenilo za uveljavljanje pravice do sodnega varstva in zagotavljanje načela pravne države?

Državni svet opozarja, da Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o sodnih taksah uvaja nove sodne takse, kot so npr. za individualne delovnopravne spore premoženjske narave, ki so na delovnih in socialnih sodiščih prevladujoči, za vpis služnosti v zemljiško knjigo, za preslikavo listine iz sodnega spisa pri zunanjem izvajalcu, pri čemer obrazložitev ne izkazuje utemeljenosti njihove uvedbe in tudi ne analize za njihovo uvedbo.

Državni svet meni, da je temeljni kriterij za določanje sodnih taks namreč sorazmernost, ker je namen sodnih taks plačilo za opravljanje storitev, zato mora obstajati sorazmerje med višino sodne takse in storitvijo, poleg tega pa mora obstajati tudi sorazmerje med posameznimi taksami. Ob tem gre omeniti zlasti višanje taks v postopkih, v katerih se takse določajo glede na vrednost spornega predmeta (6. člen ZST-1B), v zakonskih sporih in sporih iz razmerja med starši in otroki (10. člen ZST-1B), v individualnih delovnih sporih premoženjske narave (11. člen ZST-1B) in po zakonu, ki ureja izvršbo in zavarovanje (13. člen ZST-1B). Povišanje teh taks v obrazložitvi predloga zakona namreč ni bilo utemeljeno s stroški za storitev, kar je temeljni kriterij za določanje taks. Glede na navedeno, utemeljeni razlogi za povišanje taks niso izkazani, zaradi česar je sklepati, da gre v konkretnem primeru za prikrito obdavčevanje, ki ni dopustno.

Državni svet, poudarja, da bi morala informatizacija in pospešitev postopkov na področju izvršbe in s tem zmanjšanje obsega dela izvršilnih sodišč, voditi v znižanje sodnih taks vsaj za informatizirano izvršbo, vendar se takse tudi v tem delu povišujejo.

Pravica do sodnega varstva je tista ustavna vrednota, ki bi jo morali v času gospodarske krize intenzivno varovati in nadgrajevati. V primeru uveljavitve sprejete novele zakona, pa se bo gospodarska kriza, kriza vrednot in prava, lahko še poglobila, zato kaže ponovno pretehtati sprejete rešitve.

Zaradi vsega navedenega, še posebej zaradi povsem neustreznih rešitev, s katerimi se neutemeljeno in nesorazmerno, brez kriterijev dviguje sodne takse (tudi npr. za spore med

zakonci in za spore iz razmerij med starši in otroci za približno 10%), ki niso niti preizkušene z vidika načela sorazmernosti ter tako posegajo v ustavno pravico do sodnega varstva, ki se omejuje, zato terjajo ponoven razmislek.

* * *

Za poročevalca na seji Državnega zbora je bil določen državni svetnik Branko Šumenjak.

Predlagana zahteva skupaj s sprejetim amandmajem JE BILA SPREJETA (29 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 26 jih je glasovalo za, 1 pa je bil proti).

2. točka dnevnega reda:

- Predlog odločilnega veta na Zakon o davku od srečk (ZDavS)

Državni zbor je zakon sprejel na 16. redni seji 11. 7. 2013 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli naslednji dan po elektronski pošti in na klop.

Predlog odločilnega veta, ki ga je predlagala skupina državnih svetnikov (prvopodpisani Alojz Kovšca), so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem 15. 7. 2013 in na klop.

Predlog odločilnega veta je obravnavala Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance. Poročilo so prejeli na klop. Prav tako so na klop prejeli predlog zahteve Državnega sveta, da Državni zbor pred razglasitvijo zakona o njem ponovno odloča.

Stališče Interesne skupine negospodarskih dejavnosti k predlogu odločilnega veta so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

Predlog odločilnega veta je predstavil državni svetnik Alojz Kovšca.

Minister za finance, dr. Uroš Čufer, je predstavil predlog zakona.

Predstavnik Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance Alojz Kovšca je pojasnil stališče komisije.

V razpravi so sodelovali: mag. Darija Kuzmanič Korva in mag. Stojan Binder.

Na dileme iz razprave je odgovoril, dr. Uroš Čufer, minister za finance.

Predsednik je dal na glasovanje predlog zahteve Državnega sveta:

Državni svet Republike Slovenije je na 2. izredni seji 17. 7. 2013, ob obravnavi Zakona o davku od srečk (ZDavS), ki ga je Državni zbor sprejel na 16. redni seji 11. julija 2013, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel

Z A H T E V O

da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o davku od srečk (ZDavS).

Obrazložitev:

Predlagatelj zakona utemeljuje uvedbo dodatnega davka, ki je vezan na nakup srečke po enotni davčni stopnji 10%, zaradi zagotovitve dodatnega vira financiranja državnega proračuna, razlog za predlagane rešitve pa naj bi bil tudi poskus omejevanja čezmernega igranja iger na srečo, s katerim naj bi v večji meri preprečevali zasvojenost z igrami.

Državni svet zavrača argumente, zaradi katerih se s sprejetim zakonom uvaja dodatna obdavčitev srečk. Državni svet ocenjuje zakon kot škodljiv za slovenske invalidske, humanitarne in športne organizacije, saj se posledice sprejema zakona ob obdavčitvi dveh prirediteljev klasičnih iger na srečo v končni fazi prenašajo tudi na končne uporabnike koncesijskih sredstev. Predvideti je tudi možno, da se bo uvedba davka dolgoročno zaradi predvidljivega padca prodaje srečk in zaradi odpiranja možnosti tako nelegalne kot tudi legalne ponudbe tujih, predvsem internetnih prirediteljev iger, ki bodo zaradi manjše davčne obremenjenosti bolj konkurenčni od domačih prirediteljev, izkazala kot fiskalno kontra-produktivna.

Če je zaradi potreb proračuna razumljiva potreba po povečevanju davkov od dejavnosti iger na srečo pa se zastavlja vprašanje nujnosti preoblikovanja uveljavljenega modela stabilnega financiranja slovenskih invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij in ad hoc zakonskih rešitev, ki bodo invalidskim, humanitarnim in športnim organizacijam povzročila škodo, ki jo bo z morebitnimi kasnejšimi spremembami zakonodaje težko popraviti. Državni svet meni, da se z zakonskim predlogom posega, z analitsko ne dovolj podprtimi kratkoročnimi ukrepi, na občutljiv družbeni podsistem po liniji najmanjšega odpora, brez natančnejših izračunov o posledicah na novo uvedenega davka in brez ustreznih mednarodnih primerjav o učinkih, ki jih prinaša dodatna obdavčitev tega področja. Zastavlja se tudi vprašanje, kdo in na kakšen način bo saniral posledice podrtega sistema prirejanja klasičnih iger na srečo in s tem financiranja organizacij, ki so vezana na sredstva od te dejavnosti. Tudi argumenti o pozitivnih učinkih zakonskih rešitev zaradi domnevne 20% stopnje zasvojenosti igralcev z igrami na srečo po mnenju Državnega sveta ne zdržijo resne presoje, saj strokovne študije razkrivajo občutno manjši odstotek takšne zasvojenosti, pri čemer je pojav zasvojenosti v precej večji meri možno zaslediti pri igralniških in ne klasičnih igrah na srečo.

Državni svet meni, da bi se Vlada morala povečevanja davkov na prirejanje iger na srečo lotiti na drugačen način, s spremembami znotraj obstoječe systemske ureditve obdavčevanja iger na srečo, pri čemer bi veljalo razmisliti tudi o obdavčitvi te dejavnosti na izhodu (davek od dohodka pravnih oseb), oziroma povečati stopnjo obdavčitve samih dobitkov. Prav tako bi veljalo več napora vložiti v zajemanje davkov, ki so sicer težje izsledljivi (prenosi kapitala v davčne oaze), učinek na državno blagajno pa bi bil večji, dejavnost nekaterih družbeno koristnih organizacij pa neokrnjena. Ob nadaljnjih spremembah zakonodaje s tega področja se Državnemu svetu zdi ključna vzpostavitev dialoga med vlado in zainteresiranimi organizacijami, ki bo zagotavljala ustrezno usklajenost zakonskih rešitev.

* * *

Za poročevalca na seji Državnega zbora je bil določen državni svetnik Alojz Kovšca.

Predlagana zahteva JE BILA SPREJETA (28 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 26 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

3. točka dnevnega reda:

- **Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih (ZG-D) * RAZŠIRITEV**

Državni zbor je zakon sprejel na 16. redni seji 15. 7. 2013 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli naslednji dan po elektronski pošti in na klop.

Predlog odločilnega veta, ki ga je predlagala Interesna skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev, so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 16. 7. 2013 in na klop.

Predlog odločilnega veta je obravnavala Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Poročilo so prejeli na klop. Prav tako so na klop prejeli predlog zahteve Državnega sveta, da Državni zbor pred razglasitvijo zakona o njem ponovno odloča.

Predlog odločilnega veta je predstavil državni svetnik Cvetko Zupančič.

Minister za kmetijstvo in okolje, mag. Dejan Židan, je predstavil predlog zakona.

V razpravi so sodelovali: Branko Šumenjak, dr. Janvit Golob, Bojan Kekec, dr. Zoran Božič, Jernej Verbič, mag. Stojan Binder, Drago Ščernjavič, Jože Slivšek.

Na dileme iz razprave je odgovoril, mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo in okolje.

Predsednik Državnega sveta Mitja Bervar je obrazložil svoj glas.

Predsednik je dal na glasovanje predlog zahteve Državnega sveta:

Državni svet Republike Slovenije je na 2. izredni seji 17. 7. 2013, ob obravnavi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih (ZG-D), ki ga je Državni zbor sprejel na 16. redni seji 15. julija 2013, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel

Z A H T E V O

da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih (ZG-D).

Obrazložitev:

1. Uvod

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih (ZG-D), EPA 1215-VI, ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na 16. redni seji, dne 15. 7. 2013, med drugim uvaja dokument za prevoz lesa, t. i. prevoznice.

V oceni stanja ter razlogih za sprejem predloga zakona je bilo navedeno, da sta razloga za uvedbo prevoznice velika količina nelegalnega poseka ter prilagajanje pravnega reda Uredbi (EU) št. 995/2010, ki zahteva legalnost posekanega lesa, ki se daje prvič na trg. Prevoznica naj bi se zaradi tega uvedla za vse prevoze gozdno lesnih sortimentov, vključno s tistimi, namenjenimi za domačo rabo in to nad 10 cm.

Zakon v tem pogledu predpisuje več kot zahteva Uredba (EU) št. 995/2010, ki zahteva dokazovanje legalnega izvora lesa le za les, ki gre prvič na trg EU. Hkrati predpisuje, da za preprečitev nepotrebnih upravnih obremenitev za gospodarske subjekte, ki že uporabljajo sisteme ali postopke, ki so v skladu z zahtevami te uredbe, ni potrebno vzpostavljati novih sistemov. Slovenski lastniki gozdov že uporabljajo sistem odločb o dovolitvi poseka izbranih dreves, ki jim jih v upravnem postopku izda Zavod za gozdove Slovenije.

Prevoznice se z zakonom uvaja le za les iz zasebnih gozdov, kar pomeni, da bi se v državnih gozdovih še naprej vodil star sistem, ki pa bi ga bilo zaradi določenih pomanjkljivosti potrebno izboljšati.

Sistem prevoznic je nedodelan in nepremišljen, saj ni določenega oziroma opisanega sistema kontrole in dokazovanja, v kolikor les ne izvira iz gozda (parki, sadovnjaki..), neopisana je meja tolerance ob neujemanju količin med odločbo ter prevoznic (ob slabih ali napačnih tarifah), nepredvidene pa so tudi nejasnosti ob prevozi med vmesnimi skladišči in pri prevozu drv. Neovrednoteni so tudi veliki stroški oziroma količina dela, ki jo bo zaradi tega imel Zavod za gozdove Slovenije.

Cilj predlaganega odločilnega veta je preprečiti nepotrebno birokratizacijo za prevoze lesa, ki ne gredo na notranji trg EU. Slovenija ima že uveljavljen instrument odločb o dovolitvi poseka izbranih dreves, ki se izdajajo v upravnem postopku, ter zakonsko predpisane kazni v primeru nedovoljenega poseka. Nov sistem za prevoze lesa manjših količin, ki ne gredo na trg, zato ni potreben.

Kar 2/3 lastnikov gozdov ima v lasti manj kot 15 ha gozdov in samo 1 % lastnikov več kot 30 ha gozdov. Gre za povprečno majhne posesti in večina ljudi, ki imajo gozdove v lasti, uporablja les iz svojega gozda za lastno porabo (les za kurjavo, stavbeni les ...). Za navedene lastnike bi bilo smiselno za pridobivanje lesa za lastno porabo poenostaviti sistem zagotavljanja legalnosti poseka in sledljivosti preko izdane odločbe o dovolitvi poseka izbranih dreves. Za te lastnike bi uvedba prevoznic pomenila zgolj veliko administrativno breme, saj lastniki uporabljajo zelo veliko načinov prevažanja lesa od gozda do doma, velikokrat tudi v raztegnjenem časovnem obdobju. Že za zelo majhne količine bi to lahko pomenilo veliko število prevoznic, ki bi jih moral lastnik hraniti potem 5 let.

Nadalje se predlaga, da se zakon uskladi le z elementi, ki jih zahteva Uredba (EU) št. 995/2010 in se s tem prepreči nepotrebno upravno obremenitev ter ne povzroča novih stroškov državi ter lastnikom gozdov.

Uvedbi prevoznic za les na način, ki predvideva poročanje tudi za prevoze lesa za domačo rabo, nasprotujejo vse organizacije lastnikov gozdov. Prevoznice za les bi morale biti stvar prevoznika, ki mora glede na prej navedeno uredbo EU dokazati izvor lesa in ne sme povzročati dodatne birokratizacije za lastnika gozda. Skupno izjavo za javnost, ki je bila pripravljena 8. 7. 2013, so podpisali Zveza lastnikov gozdov Slovenije, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Zadružna zveza Slovenije, Sindikat kmetov Slovenije, Združenje predstavnikov agrarnih skupnosti Slovenije ter Zveza slovenske podeželske mladine.

2. Prevoz lesa manjših količin, ki se ne daje na trg, brez prevoznic

Državni svet ponovno opozarja, da pomeni uvedba prevoznic za les, ki ne gre na notranji trg EU, velik administrativni zalogaj, ki bo imel večji učinek na administracijo kot realno korist.

Državni svet je že predlagal, da bi moral zakonodajalec omogočiti prevoz manjše količine lesa, ki se ne dajejo na trg brez prevoznice. S strani Državnega sveta,

natančneje Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, se je v ta namen predlagal amandma za izključitev količin do 10 m³, ki pa na seji Odbora Državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje ni bil sprejet. Izražena je bila namreč bojazen o večkratnem prevozu lesa manjših količin ter s tem izigravanju zakona. Ob tem je smiselno pripomniti, da so prevozi manjših količin lesa neekonomični, saj je nakladanje in razkladanje eden od večjih stroškov. Poleg tega bi se moralo na traktorsko prikolico nakladati s pomočjo ločene nakladalne naprave. V skladu s prej navedenim predlogom, les vseeno ne bi bil brez dokumenta, ki bi dokazoval njegov izvor, temveč bi se za ta namen uporabila odločba o odobritvi poseka izbranih dreves.

Državni svet meni, da so predvidene koristi od vsesplošne uveljavitve prevoznic tudi za traktorski prevoz manjših količin do 10m³ za les, ki ne gre na trg, neprimerno manjše od obremenitve administracije, ki jo bosta imela lastnik in Zavod za gozdove Slovenije z vodenjem evidenc in stroški izdajanja prevoznic.

Po novi ureditvi bi si moral namreč kmet za vsak prevoz drv iz razrezane nescepljene deblovine do domačega dvorišča pisati prevoznico in o prevozu poročati. Kot izjeme so predvideni le prevozi vej in vrhačev. Ta izjema je za današnji čas nerealna. Predvidena kontrola in evidenca lesa, ki se rabi za domačo rabo, se ne bo mogla izvajati, saj kmetje prevažajo drva med drugim tudi na dvizni deski v zelo manjših količinah.

Poleg tega ni od kontrole in evidence lesa, ki se rabi za domačo rabo, nobene dodane vrednosti.

Vsesplošna uvedba prevoznic za kmete je brez jasnega cilja in podane obrazložitve, zakaj bi se kontrola in podatki na prevoznici morali izpolnjevati in poročati. Za kontrolo količin sečnje in neevidentiranega poseka namreč po zakonu zadošča odločba z odkazilom dreves. Uredba (EU) št. 995/2010 tudi ne zahteva evidenc ter kontrole lesa, ki se rabi za domačo rabo. Bolj smiselno bi bilo pričakovati, da bo nacionalna zakonodaja v skladu z načelom nadrejenosti evropskega prava sledila predpisom EU in kmetom ne bo po nepotrebnem nalagala večjih bremen, kot je potrebno. Pri tem je potrebno opozoriti tudi na načelo sorazmernosti, v skladu s katerim ukrepi države ne smejo prekorati okvirov, potrebnih za doseganje ciljev.

3. Kazni, ki so sorazmerne prekršku ter javni škodi, ki nastane

Državni svet je v drugi fazi obravnave predloga zakona na Državnem zboru, v okviru svojega mnenja k dopolnjenemu predlogu zakona, predlagal, da se z globo 100 do 800 eur kaznuje posameznik, ki ne dokaže izvora lesa. Izvor lesa bi se dokazoval s prevoznicami ali odločbo o dovolitvi poseka izbranih dreves za manjše količine lesa.

Kazen za prevoz lesa, ki nima dokazila o izvoru, naj bi bila sorazmerna prekršku ter škodi, ki lahko nastane. Posameznik, ki bi na primer vozil zgolj drva za domačo rabo na avtomobilski prikolici brez prevoznice, bi namreč glede na novelo zakona plačal od 300 do 2.000 evrov kazni. Kazen za takšen prekršek je bistveno prevelika ter ni sorazmerna s škodo, ki lahko nastane.

Preprečevanje kraj ter črne sečnje se že sedaj sankcionira na podlagi 77. ter 81.a člena Zakona o gozdovih.

Kazen za prevoz lesa, ki nima dokazila o izvoru, mora biti primerljiva tudi z drugimi kaznimi, predpisanimi v Zakonu o gozdovih, in sicer z zneski, ki znašajo za črno sečnjo od 800 do 1.000 evrov, za sečnjo gozdnega drevja manjšem obsegu 150 do 400 evrov, za neprimerno gospodarjenje 400 do 800 evrov ter neprimerno kurjenje v gozdu v višini od 200 do 600 evrov.

* * *

Za poročevalca na seji Državnega zbora je bil določen državni svetnik Cvetko Zupančič.

Predlagana zahteva NI BILA SPREJETA (31 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 9 jih je glasovalo za, 17 pa jih je bilo proti).

- - -

Predsednik je zaključil 2. izredno sejo Državnega sveta Republike Slovenije in se državnim svetnicam in svetnikom ter vabljenim zahvalil za razpravo in sodelovanje.

Marjan Maučec, mag. posl. ved
sekretar

Mitja Bervar
predsednik